

Hänvisning
VN/11426/2025

Arbets- och näringsministeriet

Kontaktperson
Linnéa Johansson

Epost: Kirjaamo.tem@gov.fi

Ärende

Begäran från arbets- och näringsministeriet om utlåtande om utkast till statsrådets förordning om branscher med riksomfattande brist på arbetskraft**Beslut**

Landskapsregeringen har inte några synpunkter på förslaget.

Landskapets behörighet

De områden som förslaget omfattar hör till rikets lagstiftningsbehörighet med vissa undantag enligt 27 § 1 mom. 2, 9 och 21 p. samt 29 § 1 mom. 3 och 6 p. självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland om rätten att vistas i landet, hela riket gällande allmänna villkor för utlänningars och utländska sammanslutningars rätt att äga och besitta fast egendom och aktier samt att idka näring, arbetsrätt, socialförsäkring och arbetsavtal.

Landskapets lagstiftningsbehörighet gäller socialvård, undervisning och läroavtal, främjande av sysselsättningen samt näringsverksamhet enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 p. självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland med vissa undantag.

Enligt 1 § republikens presidents förordning (FFS 1087/2024) om riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft på Åland sköts de uppgifter enligt 72 b § i utlänningslagen (FFS 301/2004) som gäller riktlinjerna för anlitande av utländsk arbetskraft på Åland av Ålands landskapsregering.

I fråga om rikslagar som har särskild betydelse för landskapet ska utlåtande inhämtas av landskapet innan lagen stiftas (28 § 2 mom. självstyrelselagen).

Förslagets innehåll

Syftet med förordningen är att göra det möjligt att utvidga rätten att arbeta för innehavare av uppehållstillstånd för arbetstagare inom en genuint konstaterad bransch med brist på arbetskraft. Merparten av branscherna är fortfarande sådana att utövandet av dem förutsätter särskild kompetens, tillstånd eller godkänt hälsotillstånd.

De föreslagna yrkena är: allmänläkare, överläkare och specialistläkare, audiologer och logopedier, processövervakare, metallframställning, sjukskötare, munhygienister, personal inom begravnings tjänster, närvårdare och brandmän.

Utöver det riksomfattande beslutet om branscher med brist på arbetskraft fattar Ålands landskapsregering beslut om vilka yrken på Åland som tillgången på arbetskraft är svårare.

Förordningen ska utfärdas med stöd av 72 c § i utlänningslagen efter det att republikens president har stadfäst lagarna. Tillämpningen av förordningen innebär att rätten att arbeta i anslutning till uppehållstillstånd för innehavare av uppehållstillstånd för arbetstagare utvidgas till att gälla rätten att arbeta inom den konstaterade bristen på arbetskraft. Att utöva rätten kräver inte att man ansöker om ett nytt uppehållstillstånd, utan att uppehållstillståndet för arbetstagare som utgör grunden för vistelsen i landet ska vara giltigt. Utvidgningen avses gälla uppehållstillstånd för arbetstagare, där tillståndet redan beviljas för en viss bransch eller flera branscher.

Målet är att lagarna och förordningen ska träda i kraft den 11 juni 2025. Förordningen föreslås gälla till den 11 juni 2026. Innehållet i förordningen ska ses över nästa gång sex månader efter det att den har antagits.

Minister

Jesper Josefsson

Avdelningschef

Linnéa Johansson